

Brüssel, 25. mai 2018
(OR. en)

9356/18

LIMITE

ECOFIN 492
SOC 310
BUDGET 18
STATIS 35

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	8804/18
Teema:	NÕUKOGU JÄRELDUSED riigi rahanduse jätkusuutlikkuse kohta seoses vananeva elanikkonnaga

Delegatsioonidele esitatakse lisas NÕUKOGU JÄRELDUSED riigi rahanduse jätkusuutlikkuse kohta seoses vananeva elanikkonnaga, mille nõukogu võttis vastu 25. mail 2018 toimunud 3619. istungil.

NÕUKOGU JÄRELDUSED RIIGI RAHANDUSE JÄTKUSUUTLIKKUSE KOHTA
SEOSSES VANANEVA ELANIKKONNAGA

Nõukogu (ECOFIN):

1. RÕHUTAB, et vananev elanikkond tekitab riigi rahanduse pikaajalisele jätkusuutlikkusele suuri probleeme, mida võimendab valitsemissektori võlakoormuse märkimisväärne tõus majandus- ja finantskriisi järel. Ehkki võlg on hiljuti hakanud ELis vähenema, on see endiselt suur ja selle tase jääb eeldatavasti mõneks ajaks kriisieelsetest tasemetest kõrgemale. Sellega seoses on riigi rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse tagamine eriti oluline. KINNITAB vajadust asjakohase majanduskasvu soodustava eelarve konsolideerimise järele kooskõlas stabiilsuse ja kasvu paktiga ning potentsiaalset majanduskasvu toetatavate struktuurireformide edasise rakendamise järele, et parandada riikide rahanduse jätkusuutlikkust;
2. KIIDAB HEAKS 2018. aasta aruande rahvastiku vananemise kohta, mis käsitleb majanduslikke ja eelarvelisi prognoose ELi liikmesriikide kohta (2016–2070) ning mille on koostanud majanduspoliitika komitee (vananemise töörühm) ja komisjoni talitused (majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraat) ühiselt kokku lepitud meetodite ja prognooside alusel. Nii nagu varasemates väljaannetes hõlmavad rahvastiku vananemise 2018. aasta aruande prognoosid elanikkonna vananemisega seotud avaliku sektori kulutusi (pensionid, tervishoid, pikaajaline hooldus, haridus) ja töötuskindlustushüvitise kulusid;
3. TÕSTAB ESILE rahvastiku vananemise 2018. aasta aruandes sisalduvaid peamisi järeldusi:
 - tööealise elanikkonna eeldatav vähenemine hakkab pikas perspektiivis pidurdama majanduskasvu, samal ajal kui ainsaks majanduskasvu vedajaks on tööviljakus. ELis tervikuna peaks SKP keskmine aastane kasvumäär jääma prognooside kohaselt pikas perspektiivis suhteliselt stabiilseks. Samal ajal esineb eri liikmesriikide kasvupotentsiaali osas siiski märkimisväärsed erinevusi. Kogu ajavahemikul 2016–2070 on SKP keskmine aastane kasvumäär ELis prognooside kohaselt 1,4 % baasstsenaariumi korral, eeldades, et oluliselt suureneb täistootluse kasv. Alternatiivse, vähem optimistliku madalama täistootluse kasvu stsenaariumi korral on prognoositav SKP keskmine aastane kasv ELis 1,1 %;

- vananemisega seotud avaliku sektori kulutuste kasvuks ELis prognoositakse 1,7 protsendipunkti SKPst aastatel 2016–2070, mis jõuab 2070. aastal 26,6%-ni, ent liikmesriikide vahel on suuri erinevusi. Veelgi halvemate makromajanduslike eelduste stsenaariumi alusel (väiksema täistootluse kasvu korral) suureneks see 2,2 protsendipunkti võrra ajavahemikul 2016–2070, jõudes 2070. aastal 27,1 %-ni SKPst;
- ajavahemikuks kuni aastani 2040 prognoositakse, et riiklikud pensionikulud kasvavad 0,8 protsendipunkti SKPst ja vähenevad seejärel, jõudes aastaks 2070 veidi alla oma lähtepunkti (ELis 11 % SKPst). Prognoositud pensionikulud oleksid siiski negatiivsemate demograafiliste või makromajanduslike eelduste korral kõrgemad. Näiteks madalama täistootluse kasvu stsenaariumi korral on kasv aastaks 2040 prognooside kohaselt 1,1 protsendipunkti SKPst, kusjuures pensionikulud jõuavad 2070. aastal tasemele 11,4 %-ni SKPst. Jällegi on erinevused liikmesriikide vahel väga suured ning need olenevad elanikkonna vananemise määra ja ajast, SKP kasvu prognoosidest, riiklike pensionisüsteemide erijoontest ja eeskätt edusammudest struktuurireformide elluviimisel;
- baasstsenaariumis suurenevad peamiselt demograafiliste arengute tõttu avaliku sektori kulutused tervishoiule ja pikaajalisele hooldusele ELis prognooside kohaselt 2 protsendipunkti võrra SKPst, ulatudes 2070. aastal 10,4%-ni SKPst. Võttes arvesse võimalikku tulevast arengut tervishoiu ja pikaajalise hoolduse mittedemograafilistes kulutegurites, võib hooldusega seotud kulutuste prognoositav kasv ajavahemikul 2016–2070 ulatuda 4 protsendipunktini SKPst;

4. KINNITAB TAAS, et tervitades küll hiljutisi reforme paljudes liikmesriikides, nõuab elanikkonna vananemisega seotud kulutuste prognoosides esile tõstetud väljakutsetega toimetulek liikmesriikidelt täiendavate poliitiliste meetmete võtmist, et lahendada konkreetsete riikide probleeme; KUTSUB liikmesriike ÜLES rakendama Euroopa poolaasta raames esitatud riigi rahanduse jätkusuutlikkusega seotud soovitusi ning kohaldama elanikkonna vananemisest tulenevate majanduslike ja eelarveliste tagajärgedega toimetulekut käsitlevat kolmeosalist strateegiat, vähendades valitsemissektori võlga, tõstes tööhõive määra ja tööviljakust ning reformides pensioni-, tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse süsteeme;

5. TERVITAB seoses sellega asjaolu, et enamikus riikides on hiljutised pensionireformid avaldanud positiivset mõju, pidurdades avaliku sektori kulutuste kasvu ja aidates kaasa tööturult lahkumise keskmise vanuse tõusule; MÄRGIB, et reformide ulatus mitmes riigis on siiski veel ebapiisav, et pidurdada riiklike pensionikulude kasvu, ning tunneb muret selle pärast, et mõnedel juhtudel on varasemad reformid tagasi pööratud; RÕHUTAB, et liikmesriikidel on ikka veel vaja astuda täiendavaid samme, kuigi erineval määral, et tõsta tegelikku pensioniiga, muu hulgas vältides varajast lahkumist tööturult ja soodustades aktiivset vananemist; tugevdades stiimuleid kauem tööturul püsida ning tugevdades pensionisüsteemi jätkusuutlikkuse aspekte, näiteks sidudes pensioniea või pensionihüvitised keskmise eeldatava elueaga. Tuleb vältida meetmeid, mis eeldavad juba rakendatud jätkusuutlikkust suurendavate reformide tagasi pööramist. MÄRGIB, kui oluline on terviklik lähenemisviis nii rahanduse kui ka pensionisüsteemide jätkusuutlikkusele. Sellega seoses täiendab pensionide piisavust käsitlev 2018. aasta aruanne 2018. aasta aruannet rahvastiku vananemise kohta;
6. tuletades meelde oma 8. novembri 2016. aasta järeldusi, KINNITAB TAAS, et eriti oluline on saavutada topelteesmärk, milleks on rahalise jätkusuutlikkuse tagamine ning kõikide isikute juurdepääs kvaliteetsetele tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse teenustele, tehes seda tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse süsteemide tõhususe ja tulemuslikkuse parandamise kaudu;
7. KUTSUB komisjoni ÜLES võtma neid vananemisega seotud probleeme käsitlevaid järeldusi arvesse oma analüüsis ja järelevalves Euroopa poolaasta raames ning võtma arvesse nende mõju kõikides asjaomastes ELi majanduspoliitika koordineerimise valdkondades;
8. KUTSUB komisjoni ÜLES viima läbi riigi rahanduse jätkusuutlikkuse korrapärane ja põhjalik hindamine 2018. aasta lõpuks, kasutades kõnealust laiaulatuslike ja võrreldavate ajakohastatud prognooside kogumit. Majanduspoliitika komitee peaks selle hinnangu alusel esitama omakorda nõukogule aruande;

9. TERVITAB Eurostati käimasolevat tööd rahvastikuproгноoside juhtimise parandamisel, sealhulgas riiklike statistikaametitega kogemuste ja tavade vahetamist ning parandusettepanekuid, aruannete esitamist majanduspoliitika komiteele, eesmärgiga parandada rahvastikuproгноoside kvaliteeti ja usaldusväärsust, austades täiel määral Eurostati ja riiklike statistikaametite sõltumatust. KUTSUB majanduspoliitika komiteed ja komisjoni ÜLES ajakohastama 2021. aasta sügiseks elanikkonna vananemisega seotud majanduslike ja eelarveliste mõjude analüüsi, võttes aluseks Eurostati uued rahvastikuproгноosid.
-